

IZHAJA VSAKI DAN

Med ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. Zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tabakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pistoiji, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 besedne. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, naročnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 30 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

na vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na naslednje izdaje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in ne kopirajo se ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštne-kratkice račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Uradno poročilo o izidu ožjih volitev na Goriškem.

GORICA, 7. — Pri zadnjih ožjih volitvah splošnega volilnega razreda v slovenskem delu dežele je bilo oddanih 21424 glasovnic. Od teh je bilo neveljavnih in praznih 90, torej veljavnih 21334 glasov. Od teh so dobili državni poslanec Josip Fon 11770 glasov, Manfreda Anton župan v Idriaki 11737 glasov, župan Križnič v Kanalu 9550 glasov, dr. Alojzij Franko 9584 glasov. Izvoljena sta torej prva dva, pristaja katoliške ljudske stranke.

[Križa v štajerskem deželnem zboru.

GRADEC, 7. V deželnem zboru je nastala križa. Vseled nestrpnega postopanja nemških poslancev proti rabi slovenskega jezika je podal deželni glavar demisijo. Danes ni bilo seje deželnega zbora. Vršila so se pogajanja namestnika deželnega glavarja s „Slov. klubom“ in nemško večino.

Dr. Lueger o nemštvu Dunaja.

DUNAJ, 7. Listi poročajo: Dr. Lueger je porabil današnjo priliko zapriseženja meščanom za izjavo o nemškem značaju Dunaja. Izjavil je, da se v meščanski prisiagi izrecno in zakonito priznava, da ima Dunaj nemški značaj in da je mesto Dunaj tudi državno glavno in prestolno mesto Avstrije. Ta prisega ima sedaj povišan pomen in sicer zato, ker bi se hotelo našemu mestu podeliti dvojezičen značaj. Če je Dunaj dvojezično mesto, potem izgubi oni pomen, ki ga je imel dosedaj.

V čuvanju nemškega značaja dunskega mesta ni nikakega sovraštva proti kojem sili bilo narodu, a kot župan glavnega in stolnega mesta sem dolžan skrbeti za ohranitev nemškega značaja mesta in jaz bom strogo skrbel zato, da bodo obstojale tu v mestu le nemške šole in nobena češka.

Pri tem jaz ne spadam k onim, ki gledajo ven in pričakujejo pomoč od drugdje. Prosim da me se podpira, a ne z demotracijami, ampak z energično brambo nemškega značaja mesta Dunaj. Prepričan sem, mi se homo tudi v naprej imenovali srečen otok, kot kakoršnega sem označil svoje rodno mesto.

Govor je bil sprejet z navdušenim odobravanjem.

Ogrski kabinet v razsulu.

DUNAJ, 7. „N. Fr. Presse“ poroča iz Budimpešte: Vseled negotovosti položaja ne pridejo člani kabineta jutri na sejo poslanske zbornice. Kabinet je v popolnem razsulu. Zdi se, da so se prvotnim razporom pridružila sedaj tudi osebna nesporazumjenja.

Potres.

REGGIO DI CALABRIA, 7. V minoli noči se je čulo presoj močan potres, ki ga je spremljalo podzemsko bobnenje. Prebivalstvo je prestrašeno bežalo iz postelj.

Nesreča na morju.

LIZBONA, 7. Pri Aveiru se je razbil neki ribiški parnik. Od 45 moč posadke jih pogrešajo sedem. Mnogo jih je ranjenih, med temi več težko.

Zrakoplovstvo.

KOBLENC, 7. Zrakoplov „Parceval“, ki se malo pred 7. uro zjutraj dvignil v Frankobrodu v zrak, da poleti proti Koblencu, je

PODLISTEK.

Dr. Kazisvet.

Česki spisatelj Jan Neruda. — Poslovenil T. L.

Najzadovoljnejši so bili menda praktiki deželnega urada, ki so nosili gospoda svetovalca na nosilih. Niso si dali tega odvzeti. Dva dni so bili v razburjenju in so letali od pisarne do pisarne; sedaj so šli ponosno in odmerjeno pod svojim bremenom, vsak prepričan, da počivajo na njem oči množice in ta množica šepetaje: „To so stanovski praktiki!“ Zadovoljen je bil tudi dolgi gospod doktor Link, ki je po samo osemdnevni boleznici umrlega gospoda svetovalca dobil od njegove vdove dvajset tolarjev honorarja; vsa mala stran je že vedela o tem; šel je sedaj s sklonjeno glavo, kakor bi premišljeval. Zadovoljen je bil sosed Ostrobradsky, jermensar in najbližji sorodnik gospoda svetovalca. Sicer ga je gospod bratranec za časa svojega življenja zanemarjal, ali sedaj je vedel Ostrobradsky, da mu je zapustil pet tisoč in nekočlikrat je pivovarnarju

letel z hitrostjo 70 km v višini 200 metrov, vedno vzdolž Renu, in je došel v Koblenec popolnoma nepričakovano že ob 9 uri 40 min.

Grška zbornica.

ATENE, 7. Zbornica je s 119 od 161 oddanih glasov izvolila predsednikom bivšega pravosodnega ministra Romasa. V svojem zahvalnem govoru je novoizvoljeni predsednik povdarjal, da bodo poslanci uvažuje krizo, v kateri se nahaja dežela, storili svojo patriotično dolžnost.

SRBIJA.

BELGRAD, 7. Danes predpoludne se je vrtil tu po vseučiliški mladini sklican ahod, katerega se je udeležilo okoli 10.000 oseb. Potem ko je govorilo več dijakov proti aneksiji, je bila sprejeta resolucija, v kateri izjavlja zbor med napadi na Avstro-Ogrsko, da ne priznava aneksije, da smatra Bosno in Hercegovino še vedno kot Srbom pripadajoči zemlji in da smatra vprašanje Bosne in Hercegovine še vedno za nerešeno in odprto, ki bo rešeno enkrat za vselej še-le, ko bodo uresničene srbske narodne ideje. Zborovanje se je potem mirno razšlo. Med shodom so bile vse trgovine zaprte. Hiše so imele črne obrobline zastave.

Vsi listi, izzemši „Pravde“ so izšli s črnim robom.

Nameravano žalno zborovanje beligradskega mestnega zastopa je izostalo vseh posredovanj vlade.

Popoludne je izgledalo mesto — izzemši razobešenih zastav — kakor po navadi.

Listi govore v uvodnih člankih o aneksiji. Večina listov izraža mnenje, da je srbski narod v Srbiji s svojimi večnimi združbami in zbadačji precej kriv na usodi Bosne in Hercegovine. V tem je opomin, da se treba v bodoče posvetiti resnemu delu.

Obsojeni špijoni.

BELGRAD, 7. Apelacijski dvor je po višal Müller-ju in Jankovič kaznan radi spijonaže od 5 na 16 let ječe.

ŠPANIJA.

CERBERE, 7. Voljono sodišče v Barceloni je znanega revolucionarja Ferrera izpustilo na svobodo. Do sedaj je izgnanih iz Barcelone 146 Francozov, dočim jih je 33 v zaporih. Francozi so pod redarstvenim nadzorom. — Oblastniji po vsej Kataloniji odpirajo pisma, dočim dospavajo brzobjavke z velikim zakasnevanjem, a sumljive niti ne odpošiljajo.

MADRID, 7. Pravosodni minister je izjavil, da ne more vzpostaviti ustavnih garancij v Kataloniji, ker je njegova prva dolžnost ščititi red. Minister je metjem odredil, da se bo moglo zorno pravo povodom volitev vršiti svobodno.

PARIZ, 7. „Agence Havas“ poroča iz Londona: Glasom informacij iz Berlina in Tangerja je španška vlada podala izjavo, da se njena navodila niso spremenila in da se po nje akcijskem programu vojna v Maroku ne razširi. Berlinski kabinet je vzel to izjavo na znanje.

Francija ne zaupa Španci.

PARIZ, 7. Bivši poveljnik francoskih okupacijskih čet v Casablanci, general D'Amade je izjavil nekemu dopisniku „Matina“, da španška vojna v Maroku stavlja Francijo v težaven položaj. Ta vojna ne bi smela več

gospodu Kajniku med pogrebem že rekel: „Vendar je imel dobro jedro!“ Ostrobradsky je šel takoj za krsto in zraven njega obilni, zdravja polni gospod Kejkik, najboljši in najvernejši prijatelj rankega. Za tema dvema so šli gospodje Kdojek, Mužik in Komann, vsi trije svetovalci pri deželnem plačilnem uradu, ali po dostojanstvu ne tako visoki, kakor ranjki Schepeler; tudi ti so bili očitno zadovoljni. Da, z bolestanje v arcu moramo povedati, da se ni niti gospa Marija Schepelerova, ki je sedela sama v prvi kočiji, ubranila vseobčni zadovoljnosti, da pa žalibog te njene zadovoljnosti ni povzročil samo lepi julijev dan. Dobra gospa je bila seveda ženska, in biti že tretji dan predmetom vročega sočutja toliko ljudi, to se je zdelo nekako prijetno. Tudi je njeni vitki postavi črna obleka pristojala naravnost ljubko in njen, vedno nekoliko blede obraz, je izgledal čudovito krasno v okvirju črnega zavoja.

Edini, ki je težko prenašal smrt gospoda svetovalca in se ni mogel nikakor otrestiti globoko neprijetnega občutka, je bil pivovarnar gospod Kejkik, še vedno samec in kakor rečeno najboljši in najvernejši prijatelj rankega. Mlada vdova mu je namreč že včeraj dosti jasno izrazila svoje upanje, da jo sedaj dostojno nagradi, ker mu je bila že za časa življenja svojega moža vedno — tako zvesta.

dolgo trajati. Španci — je rekel general D'Amade — ne bi bili poslali v Maroko toliko čet, ako bi bili hoteli samo vzpostaviti mir v okolici Melile. Sam kralj ne prikriva želje, da se najde v Maroku namestek za izgubljene kolonije. Francija bi morala storiti svoje korake čim prej, da zavaruje svoje gospodarske interese.

PARIZ, 7. Vojni minister je od generala D'Amade, ki biva sedaj v Montanbanu na dopustu, zahteval pojasnila o izjavah, ki jih je podal „Matinu“ o vajahih operacijah Španke v Maroku.

ČRNOGORA.

PRAGA, 7. Češki listi poročajo, da je črnogorski knez poklical na Cetinje profesorja na češki politehnik, posl. Hraske, ter mu naložil, naj izdela načrt za izkoriščanje vodnih moči in za zboljšanje zemljišča, v svrhu, da se dežela gospodarsko razvije. Prof. Hraske ima baje nalog, da potrebna dela izroči češkim tvrdkam.

TURČIJA.

CARIGRAD, 6. Vojni minister in minister za unanje stran označata kakor napadno vest nekega berlinskega lista, češ, da je v nekem boju v Jemenu padlo 7000 moč.

Dunaj, 7. Nižeavstrijski namestnik grof Kielmansegg je slavil danes dvajsetletnico kakor namestnik.

London, 7. Angleška banka je zvišala diskont od 2 in pol na 3 odstot.

Ožje volitve v splošni kuriji na Goriškem.

Nadaljnji rezultati v posameznih občinah za katere smo doznali so sledeči:

Občine:	Franko, Križnič, Manfreda, Fon			
Čezsoča	45	46	48	48
Log	7	7	42	42
Soča	2	2	8	8
Trenta	8	8	42	42
Bate	58	58	97	97
Dol. Otlica	20	20	107	107
Vogrsko	67	68	111	112
Gorjansko	31	32	67	67
Kobilja glava	18	20	33	35
Pliskovica	9	9	94	94
Selo	36	36	15	15
Skrbina	49	49	51	51
Velikidol	6	7	60	61

Manjkajo nam še rezultati iz štirih občin (Biljana, Lokavec, Avber in Gabrovica). Kakor poročamo med brzobjavnimi vestmi je očišljani rezultat ožjih volitev ta-le: Oddanih glasov 21424, od katerih veljavnih 21334 (na prvi volitvi 21051 torej le 283 glasov manj). Dobili so: Fon 11770 glasov (na prvi volitvi 10471, torej na ožji volitvi 1299 glasov več), Manfreda 11737 glasov (na prvi volitvi 10477, torej na ožji volitvi 1260 glasov več); Franko 9584 glasov (na prvi volitvi 9358, torej na ožji volitvi 226 glasov več); Križnič 9550 glasov (na prvi volitvi 9429, torej na ožji volitvi 131 glasov več). Na lanskih ožjih volitvah je bilo oddanih 25054 veljavnih glasov, od katerih so dobili: agrarno napredni kandidati: Franko 12944, Križnič 12891, Štrekelj 12868 glasov, klerikalni kandidati: Fon 12204, Breclj 12151, Pavletič 12141 glasov. Klerikalni kandidati so torej dobili letos od 400—500

Ko mu je danes sosed Ostrobradsky privkrat rekel: „Vendar je imel dobro jedro!“ tedaj je odvrnil gospod Kejkik žalostno: „Ni imel, sicer bi bil dalje vzdržal.“ In potem ni Ostrobradskemu za nič več odgovarjal.

Spreved je došel polagoma do Ujezdske brane. Takrat še ni mogel človek amukniti skozi brano tako lahko, kakor danes; pot se je vila med okopi, in dva dolga zakrivljena in temna predora sta stala eden za drugim, pravi predgovor k zabranski grobovom.

Paradni pogrebni voz je sedaj prehitel spravod in se ustavil pri brani. Duhovni so se obrnili, mladeniči so spustili novila počasi na tla in začelo se je kropenje. Potem so mladeniči dvignili krsto, da bi jo dali na voz. In sedaj se je to zgodilo! Bdiši, da je bilo na eni strani preveč moči, ali na obeh straneh enaka nerodnost — naenkrat je zdrknila krsta z ožjim koncem na tla in pokrov je odskočil z ropotom. Mrlič je sicer ostal v krsti, ali zlezal je bolj akupaj in deana roka je zamahala iz krste.

Vseh se je polastila groza. Naenkrat je nastala tišina, da bi mogel sosed ališati tikkanje ure v sosedovem žepu.

Oti vseh so se uprle v nepremični obraz mrtvega svetovalca. In ravno poleg krste je stal — doktor Heribert. Vračal se je v tisti trenutek skozi brano s sprehoda, krmari

glasov manj, nego lani, agrarno-napredni pa okoli 1400 manj nego lani. Iz tega sledi, da klerikalci niso napredovali, pač pa da je mej agrarno-naprednimi volili vladala apatija. Manjkalo je na voliču nič manj, nego 12000 volilcev (lani le 8000), kar je pripisati tudi dejstvu, da so se volitve vršile ravno, ko se je začela v goriškem in sežanskem okraju vinaka trgovati in ko je v gorah in deloma tudi v goriški okolici bilo par tisoč volilcev (drvarjev in zidarjev odsotnih izven dežele).

Dva irredentizma.

Zanimiva literarno-politična polemika.

(Po „Obzoru“).

I.

Tudi pri nas je dovolj poznana knjiga Gina Bertolinija „Fra Mussulmani e Slavi“, v kateri podaja avktor svoje avtomobilske utise s potovanja po Bosni in Hercegovini, Dalmaciji in Hrvaški.

Ta knjiga je izzvala v Italiji zanimivo polemiko ozirom na politične refleksije njene avtorje. Bertolini živi že več let v Berlinu, kjer pripravlja obsežno delo o moderni Nemčiji. Pod vplivom berlinskega miljeja je germanofil in uverjen prijatelj politike trojne zveze. On bi hotel, da politika italijanska bodi vedno v skladu z nemško in proti Slovanom. Med pangermanizmom in panslavizmom mu je ljubši prvi, ker da je ta afirmacije neke višje sile. Hibe Slovanov mu izgledajo preveč podobne hibam Italijanov, da bi bilo tem poslednjim v prilog, ako bi stali s Slovani v neprestanih stikih. On misli, da Italijani morajo iskati svojega korektiva v plemenu nemškem, ki je možko, dočim je slovensko plemo žensko, histerično, kakor je kolikor toliko tudi italijansko.

Bertolini opozarja avstrijske državnike na veliko „slovensko nevarnost“, pak jim priporoča, naj izvajajo nemško-italijansko politiko, ker da so Nemci in Italijani pravi superijorni elementi države.

Proti tem političnim nazorom gospoda Bertolinija je nastopil italijanski publicist in predavatelj Giulio Caprin, tržaški Italijan, navdušen irredentist. Razvila se je živa polemika, palo je interesantnih trditve, ki morajo nas zanimati, ker gre tu največ za naše dežele, za našo kožo.

Nas južno Slovence Caprin — mrzi. Nekega dne se je v milanski „Letturi“ izroval našemu jeziku. On bi bil — pravi v svoji kritiki Bertolinijeve knjige — zadovoljen, ako bi „merodavni krogi“ avstrijske politike uvaževali svete, ki jih jim daja avktor potopisa „Fra Mussulmani e Slavi“, ali občuti melanholično uverjenje, da tega nasveta nikakor ne bodo jemali v poštev.

Naj prej radi tega, ker Italijani Avstrije ne dosežajo enega milijona, a Slovanov je 22 milijonov, pa, ako bi vlada tudi hotela spreminiti svojo politiko, ne bi jej Slovani dovolili tega. Z druge strani misli, da bi to Avstriji niti ne konveniralo. Slovani se — vedno po mnenju Caprina — vedno nevtalizirajo v Avstriji, podvrgavajo se „avstrijski državni miali“; dočim Slovani in Nemci postajajo „podaniki“, ostajajo Italijani le „meščani“ (cittadini).

„Da bi se Italijanom Avstrije — tako završuje kritik-irredentist — dala ona važnost, ki jim je vlada noče dati, bila bi potrebna deželna avtonomija, ki se nikakor ne

sicer semintje med množico ljudi, ali naglo je moral obstati ravno za duhoni in njegova siva obleka ravno poleg mrtvaške srajce mrličeve.

To je trajalo nekaj sekund. Kakor nehote je prijel Heribert za visečo roko, da bi jo menda dal zopet v krsto. Ali pridržal jo je v roki, njegovi prsti so igrali nemirno in oči njegove so počivale pozorno na mrtvem obličju. Potem je stegnil roko in odprl trepalnico deanega mrličevega očesa.

„No, kaj pa je to?“ se je zadržal Ostrobradsky. „Zakaj pa se to ne popravi? Ali naj tu stojimo?“

Mladeniči so stegovali roke. „Pozor!“ je vskliknil mali Heribert s čudovito zvonkim glasom. „Ta človek ni mrtve!“

„Nesmisel!“ — Vi ste norec!“ se je razburil doktor Link.

„Kje pa je policija?“ je vpil Ostrobradsky.

Vsi so bili zmedeni. Samo pivovarnar Krejčik je pristopil naglo k Heribertu, ki je ostal čisto miren. „Kaj naj se stori?“ je vprašal hlastno. „Ali — ali resnično ni mrtve?“

„Ni. Samo otrpjen je. Nesite ga bitro v kako hišo, da mu poskusimo pomagati.“ (Zvršetek pride.)

pokriva z državno mislijo avstrijsko. A tudi, ko bi se pokrivala, bi se težko izvedla že danes, ker skoraj da ni več važnejih centromov, ki bi imeli čisto narodno označje. Avstrija je hotela biti amalgam (zmes), a kadar so se pomešale razne substancije, treba pričakovati tudi vseh posledic kemičnih procesov, pa tudi — eksplozij“.

O Dalmaciji sami se Caprin izraža tako le: „Res je, da pro bono pacis mi vsi govorimo, da gre za končno amputirani kraj — Zadar, Šibenik, Split morajo biti slabo odsekane niti — ali je slučajev, da človek, ki so mu odrezali roko še občuti valed sugestije bolečine te roke. Ali, kar je še huje: dočim se ta človek more zamejati tej iluziji, ker ve, da njegova roka trohni pod zemljo, se nahajamo mi Italijani v neverjetnem položaju onega, ki ne občuti le roke, ki mu je manjka, marveč jo tudi vidi prihrušeno ob rami drugega, ki se je izvrstno poslužuje. — Žalostne šale zgodovine!“

Furor teutonicus v koroškem dež. zboru.

V koroškem deželnem zboru so Nemci, kakor smo že poročali, protestirali proti temu, da se Celovec imenuje — Celovec! V najnovejšem času so namreč napisali na brzojavah, ki vozijo direktno med Berlinom in Trstom, dvojezični, in je tudi slovenska označba za koroško deželno glavno mesto.

To je seveda veliko razžaljenje za „stramtaj“ glavno mesto Koroške.

Posl. Grafenauer jih je lepo zafrknil, češ, da se deželni zbor s tem sklepom le smeši, ker se vlada tak ne bo menila zanj.

Za predlog so glasovali seveda tudi nemški krščanski socijalci.

Nemška zbesnelost.

V Solnogradu nameravajo zgraditi hišo, ki bi se imela imenovati po nemškem skladatelju Mozartu. Orkester dunajskih glasbenih umetnikov bi bil imel prirediti pod vodstvom kapelnika Oskarja Nedbala v Solnogradu koncert v korist gradbenega fonda za omenjeno hišo. Ali ta kapelnik Nedbal je — Čeh!

To je zadoščalo, da je bilo vse solnograško nemstvo kar po konci, ki je odločno protestiralo, da bi na omenjenem koncertu Čeh nastopil kakor dirigent!

Če to ni zbesnelost, potem res ne vemo več, kaj naj bi tako imenovali!

A pri vsem tem imajo ti zbesneleži še poguma, da se hvalijo s svojo kulturo in plemenitostjo edelvolka!

Drž. poslanec dr. Kramář

si je izprosil od mladočeskega kluba daljši dopust, ker je resno obolel ter mora ostati pod zdravniško oskrbjo na Krimu. Dr. Kramář torej ne bo sodeloval v prihodnjem sasedanju drž. zbora.

Slovenska banka v Petrogradu.

Ruske novine javljajo, da se po vsem carstvu pripoznava potreba, da se v Petrogradu osnuje slovenska banka, ki bi spojila in podpirala vse slovensko gospodarsko delo. Za banko so pridobljeni vsi večji ruski industrijalci in trgovci, in finančni zavodi v Petrogradu in Moskvi so že javili, da bodo sodelovali pri nabiranju zakladnega kapitala 5 milijonov rubljev.

Po zagrebškem procesu.

Ker je drž. pravdnik odstopil od pritožbe ničnosti proti 10 rešenih obtožencem, so bili puščeni na svobodo pop. Milčič, učitelj Gruič, šumar Ogrizović, proto Ercegovac, župnik Kutuzov, dr. Miočević, trgovec Kalafatić, krčmar Vasić, župnik Solarić in krčmar Živković st. V zaporu je ostalo torej še 12 rešenih „veležidajalcev“.

Dr. Lueger o nemškem značaju Dunaja.

Med brsojavkami javljamo vest dunajskih listov o govoru, ki ga je imel dr. Lueger o priliki zapriseženja meščanov. Povdarjal je o tej priliki, da ima Dunaj nemški značaj in da je Dunaj ob enem glavno in prestolno mesto Avstrije.

Nemški značaj in glavno ter prestolno mesto Avstrije: to je stvar, ki je absolutno nemogoča. Ker, če je Dunaj prestolno mesto množične Avstrije, potem sploh ne more več biti govor o nemškem značaju mesta. Dvema gospodoma ne more nihče služiti in tudi ne dunajsko mesto. Dr. Lueger se je začel na stare dni kregati z logiko. Mož je res usmiljen vredn. Potem, ko ima mož tako velike zasluge za razvoj krščansko-socij. stranke in procvit dunajskega mesta, ga hočejo po vsej sili kompromitirati lastni pristaji s tem, da ga pošiljajo vedno v opredelje v vseh odložitnih narodnih vprašanjih. A zakaj to? Bržkone so v stranki ljudje, ki bi hoteli starega moža izigrati, da bi zasedli njegova mesta. Bržkone se pa noče radi narodnega šovinizma nihče drugi izpostavljati, ker zna vsakdo, da pride ta firma kmalo ob kredit in torej ne kaže, izpostavljati radi take stvari v nevarnost lastno karijero.

Preganjanje dunajskih Čehov.

Zdi se, da so dunajski „krščansko“-socijalni mogotci začeli kar za stavo tekmovati, kako bi bolj pokazali svoje sovraštvo do Čehov in Slovanov.

Minuli ponedeljek sta bili zopet odprti dva novi šoli društva Komenkega in sicer ena v Hietzingu in druga v Brigittenau-u. A še isti dan je prišla v šolo v Brigittenau-u magistratna komisija, ki je poslala otroke domov in zapečatila vrata šole.

Naslednji dan se je zgodilo isto s šolo v Hietzingu.

Menda bi bil vsak komentar odveč!

Slovenski „bumel“ na Dunaju.

„Hrvatka korespondenca“ javlja, da so češki poslanci sklenili uvesti na Dunaju slovenske „bumle“, to je, nekatere demonstracijske sprevede, po izgledu aličnih nemških priredb. Namen tem slovenskim „bumlom“ bi bil, dokazati, da Dunaj ni tako nemško mesto, kakor bi to hoteli dokazati Nemci. (Ta vest — vaj v tej obliki — se nam ne zdi povsem verjetna. Op. ured.)

Naše mnenje je, da Slovani ne trebajo po opicje posnemati neumnih burševskih navad. S tem se dandanašnji ne doseže ničesar. Ali ne bi storili slovenski dijaki na Dunaju pametnejše delo, ko bi manifestirali svojo slovensko zavest s tem, da dezertirajo dunajske nemške visoke šole in da se podesjo v slovensko Prago?!

Dnevne vesti.

Gg. odborniki pol. društva „Edinost“ so uljudno vabljeni na važno sejo, ki bo danes ob 3. uri pop. v „Slov. čitalnici“.

Predsedništvo.

Naši poslanci med svojimi volilci. V nedeljo dne 10. popoldne med 4. in 5. uro prideta dež. poslanci, oziroma mestna svetovalec Stefan Ferluga in Josip Pertot v Bane, da se v tamošnjem „Konsumnem društvu“ prijateljski pogovorita z volilci o njihovih željah in potrebah.

„Slovenec“ piše: „Edinost“ je kakor tista baba, ki so jo v vodo vrgli, pa je še z jezikom migala. Ali se ne predrzne danes dati lekcije verifikacijskemu odseku kranjskega deželnega zbora, češ, da ne razume zakona. „Edinost“ seveda ga pa! Pa tudi moralne nauke daje klepetulja, češ, „pritisk izživlja odpor!“ „Edinost“ naj si to zapomni: Slovenski liberalizem je danes prazen meh, ki čimbolj ga pritiskaš, tembolj leze v svoj niš. O odporu ni govora. Stranka, ki je pravkar še na Goriškem, kjer je imela zadnje svoje zavetje, propadla na celi črti, ne pomeni nič in vsako besedičenje o odporu je smešno. „Edinost“ — ostani vendar enkrat doma s svojimi cesarjimi, ker politika se je do danes na Kranjskem brez tebe delala in se bo še nadalje. Moraliziraj sama s seboj, stara puščoba, ali pa dajaj nauke liberalcem, jih bo saj še prej konec!

Prosimo čitatelje, naj še enkrat prečitajo našo včerajšnjo notico. Na naše stvarne argumente nas zmerja „Slovenec“ z babo klepetuljo in staro puščobo. Vsekakor pa z gornjiimi pavkami ni doprinešeno dokaz, da ima verifikacijski odsek prav. Pač pa je „Slovenec“ z gornjo notico dokazal je nedosegljiv v psolvah, ter da mu je še vedno popolnoma nepoznana knjiga „O likani Slovenec“.

Nehanmanost na zdravniški postaji.

Prejele smo:

Včeraj okoli 2. pop. je 66-letni težak Ivan Rogelja, stanujoč v ulici S. Francesco št. 6, na Belvederju padel z nekega voza in se poškodoval na stegnu. Odvedli so ga z izoščekom na zdravniško postajo.

Nekdo je aviziral poškodovančevega sina, stanujočega v isti ulici skupno z očetom, da je oče poškodovan in da se nahaja na zdravniški postaji. Sin se je podal takoj na zdravniško postajo, da vidi, kaj je z očetom. — Vprašal ga je (slovenski): „Kaj je oče?“ Ta je odgovoril: „Ni hudega, samo na nogo se ne morem nasloniti.“

Na to je velel zdravnik: „Non è niente“. Sin je na to zaprosil zdravnika, naj bi očeta dobro preiskal, ker je oče že star. Zdravnik pa je zaradi tega zarohnel, češ, da ni potreba delati nikakih opazek; a ker je sin na to pripomnil, da on re dela pripomb, ampak le prosi, mu je zdravnik zagrozil — da ga vrže ven!

Ne znamo, ali je tu omenjeno postopanje narekovala prirojena brezdušnost, ki je niso mogle odpraviti niti vse akademične študije, ali je bilo isto narekivano po narodnem fanatizmu? Pa naj je že bilo eno ali drugo: humanno to gotovo ni!

A v najboljši dokaz, da je bilo zdravniško postopanje nekvificirano, je bilo dejstvo, da so se zgražali tudi prisotni Italijani.

Slavofobstvo in neuljudnost v skladiščih na južnem kolodvoru. Nekdo je prejel te dni aviso, da so mu po južni železnici prišle razne stvari iz Opatije. S to objavo je šel v skladišča na južnem kolodvoru. Vprašal je po slovenski, kje dobi svoje blago. Uradnik mu je odgovoril nekaj po italijanski. Ker pa naš človek ne zna laški, tudi ni umel odgovora. Prosil je torej, naj se mu pove po slovenski, a uradnik je zopet zarezal po italijanski. Še le na tretjo prošnjo našinca je uradnik odgovoril — po nemški: Morgen auf der anderen Seite!

To bi bil prvi slučaj skrajne neuljudnosti izvestnih uradnikov na južni železnici.

Naslednjega dne je naš človek torej zopet šel v skladišča. Oddal je „aviso“ v likvidacijo,

a potem je šel zraven k blagajni, da plača vozino. Uradnik je klical ime naše stranke povsem popačeno in nerazumljivo. Zato se stranka ni oglašila. Ko pa ni bilo več nobene druge stranke, je našinec pogledal skozi okence in vprašal uljudno, poučvaje svoj priimek. Imenitni uradnik pa ni znal čitati slovenskega imena, da-si je bilo razločno napisano. Vendar je rekel po italijansko, koliko treba plačati. Stranka je pripomnila, da ne umeje italijanski ter je prosila, naj jej pove po slovenski. Na to je uradnik jezno vrzel vozni list pred stranko, češ, naj sama pogleda. Stranka je storila to in plačala.

Zveza jugoslovenskih železničarjev. Ker je skoraj že potekel zakoniti čas, odkar smo vložili na c.k. ministerstvu za notranje stvari naša pravila, je pričakovati potrjenosti istih vsaki čas, oziroma si je po postavi „Zveza“ pridobila pravico, da deluje. V to svrhu se bo vrnil v najkrajšem času ustanovi shod „Zveze jugoslovenskih železničarjev“.

Pozivljamo torej slovenske železničarje, ki se še niso prijavili za vstop, da se takoj prijavijo, da bo število na dan ustanovitve častno in da se izbere lahko tudi take kandidature za odborniška mesta, ki bodo vodili društvo v zadovoljnost vseh.

Vstopiti pa mora vsaki železničar, ki ima le količjak razuma o stališču slovenskih železničarjev. Ne da bi bila samo dolžnost vsakega slovenskega železničarja, da pristopi „Zvezi jugoslov. železničarjev“, si je bil tudi pripravljati odbor na sestavi pravil v svesti dolžnosti nasproti svojim članom in je sestavil pravila tako, da bo lahko zadovoljen vsaki člen. Po pravilih ima člen pravovarstvo, podporo v bolezni, izredno podporo v kaki nesreči, dobi v slučaju smrti pogrebni prispevek, vrhu tega pa dobi vsaki člen brezplačno na dom list „Narodni Delavec“, ki bo tako dolgo glasilo „Zveze jugoslov. železničarjev“, dokler si ne ustanovimo v potrebi svoj lastni strokovni list. „Narodni Delavec“ bo imel posebno rubriko za „Zvezo“, kjer se bodo razpravljala strokovna vprašanja slovenskih železničarjev.

Da bo pa „Zveza jugoslovenskih železničarjev“ tudi lahko zastopala koristi svojih členov in sploh težuje slovenskih železničarjev, pristopi k „Ligi slovenskih železničarjev“ v kateri je zastopanih 48.000 slovenskih železničarjev. Lokalne interese pa bomo zastopali tem lažje in uspešneje, čem več in impozantneje bode število členov. In to se lahko doseže, ako stori vsaki slovenski železničar svojo dolžnost.

Prijavile so se od več krajev že podružnice, tako, da bo štela „Zveza“ že ob ustanovitvi par sto členov. Slovenski železničar spada le v narodno organizacijo, torej v „Zvezo jugoslov. železničarjev“.

Oblednico aneksije Bosne in Hercegovine je včeraj slavil tuk. bos. herc. pešpolk št. 4. Zjutraj so se vršile v cerkveni paradi službe hožje za razna veroizpovedanja. — Opoldne pa je bil diner častniškega kora.

C. kr. okrožno pomorsko poveljstvo. — Cesar je podelil podamiralu Gvidu Courade, poveljniku pomorskega okrožja v Trstu povodom njegovega umirovljenja viteški križec Leopoldovega reda. Ob enem je naslednikom Courade imenovan kapitan linijake ladje vit. Richard Kohon.

Nove medmestne telefonske proge št. 3881 Trst-Rovinj in telefonskih omrežij v Piranu, Bujah in Motovunu. 15. dne oktobra t. l. se preda prometu nova medmestna telefonska proga Trst-Rovinj s telefonskimi omrežji Piran, Buje in Motovun.

V to progo se uvzrta centrale v Trstu (obstoji) Piranu (nova), Bujah (nova), Motovunu (nova), Pazinu (obstoji), Poreču (obstoji) in Rovinju (obstoji).

Posredovanjem te nove proge vršiš se promet se razteza na te-le kraje:

Opatija, Buje, Červinjan, Kormin, Gorica, Gradež, Ljubljana, Ljubnik, Tržič (Prim.), Motovun, Poreč, Piran, Pazin, Pula, Rovinj, Trst, Celje, Gradec, Maribor, Wildon, Dunaj, Zagreb, Budimpešta, Reka.

Razventega so navedene centrale upravičene občevati med službenimi urami pred 10. uro zjutraj in po 4. uri popoldne tudi z nižavstrijskimi telefonskimi kraji, ki so spojeni z Dunajem.

Tudi za gori omenjeni medmestni telefonski promet veljajo v obče veljavni predpisi.

Uradne ure zgoraj navedenih telefonskih central (javnih govorilnic) so iste kakor v brzojavnem prometu.

Javna poljudna predavanja v Trstu. — V spopolnjenje včerajšnje vesti naj služi še sledeče:

Združila sta se letos odseka akad. dr. „Balkan“ in učit. dr. za Trst in okolico, ki sta oba zasledovala isto misel, da združenimi silami oživitorita idejo javnih ljudskih predavanj v Trstu in njegovi okolici. Po dovršenih pripravah jima je zdaj omogočeno pričeti s tem prosvetnim delom.

Zagotovili si je združeni odsek sodelovanja najbojlijih moči, ki bodo razpravljale o najraznovrstnejših predmetih. Dosedaj so stavili sledeči gospodje predavatelji svojo govorniško zmožnost sveti stvari na razpolago:

Černič Mirko stud. med., dr. Der-mota, dr. Pavel Grošelj, dr. Fran Ilešič, prof. Egon Jarc, dr. Josip Mandić,

dr. Just Pertot, Ferdo Plemič, dr. Ernest Rekar, dr. Egon Starč, dr. Josip Tomineš, dr. Josip Wilfan.

Lista se še izpopolni, ker od nekaterih gospodov še nimamo odgovora. A že navedena imena — našemu občinstvu več ali manjše že znana — so nam porok, da bodo nudila predavanja pravi užitek za vsakogar.

Vsako predavanje bo samo za se v celoti zaokroženo, tako, da bo sledil lahko poslušalec predavanju, tudi če bi prejšnje predavanje zamudil. Predavalo se bo iz raznih strok človeškega znanja: iz zdravilstva, iz zgodovine, zemljepisja in drugih prirodnih ved, iz vzgoje, iz turistik; razpravljala se bodo socijalna in druga moderna vprašanja. Isključena je seveda vsaka strankarska politika.

Pristop k predavanjem bo svoboden vsakemu, ki je dovršil za obisk ljudske šole obvezno leto (14), brez razlike spola. Odsek bi najraje priredil brezplačna predavanja, ali ker ne uživa dosedaj nobene podpore, pobirala se bo nizka, vsakemu dosežna vstopnina (po slučaju od 10 do 30 vinarjev) in sicer to, da se pokrijejo razni stroški za dvorano in skriptikon, s katerim se bo ilustrirala živna beseda predavatelja, ter drugi morebitni izdatki. Zato se bo tudi vsako blagohotno preplačilo hvaležno vsprejemalo in beležilo.

Toliko za danes! V nedeljski številki „Edinosti“ bo sledil program predavanj za tekoči mesec in druge podrobnosti.

ODSEK za javna poljudna predavanja.

Zahvala. Podpisano društvo se iskreno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k temu, da se je prireditel v soboto, dne 2. t. m. posrečila. — Posebna zahvala gre slavnemu telovadnemu društvu „Sokol“, ki nam je pri-pustilo dvorano docela brezplačno. To kaže pravo umevanje dijaških težej, zato naj bo omenjeno slavno društvo gotovo hvaležnosti ter simpatij, ki jih goji podporno društvo do „Sokola“. — Hvala vsem, ki so preplačali vstopnino in tako prispevali na pomoč našemu „Podpornemu skladu“. Hvala vsemu slavnemu občinstvu, osobito častno zastopanim bratom Čehom, ki se niso vtrajali grdega vremena; a posebno zahvalo smo dolžni dražestnim gospicam, ki so z obilim posetom omogočile tako zabaven in animiran ples.

Trst, 5. vinotoka 1909.

Slov. akad. fer. društvo „Balkan“.

Ivan Marija Čok, predsednik.

Ivan Brezovec, tajnik.

Miramarski park bo do povrnitve nadvojvodinje Marije Josipe, t. j. do 16. t. m. odprto za občinstvo.

Razširjenje poslovanja na postajališču Opatlaj. Na postajališču Opatlaj, lokalno železnice Trst-Poreč, ki je dosedaj poslovalo le v osebnem in prtljažnem prometu, se uvede s 1. oktobrom 1909 za poskušajo omejen blagovni promet.

Od tega časa se opusti izdajanje vozniških listkov po zasebnikih v kraju Opatlaj in izdaja vozne listke izključno le čuvaj postajališča.

S potniki, ki so vstopili brez vozniških listkov, se ravna v smislu § 21. obratnega pravilnika.

Prtljago se odpošilja še vedno proti naknadnemu plačilu.

V včerajšnjem deželnozbornem poročilu se je v poročilu o dr. Slavikovi izjavi urinila tiskovna pogrška. Dr. Slavik je namreč izjavil, da je bil vedno za pobijanje in ne za podražanje alkoholizma. Da je to le tiskovna pogrška, je razvidno tudi iz samega konteksta dotičnega stavka.

Tržaška mala kronika.

Javna varnost na tržaških ulicah. Predsinočnim ob 1/10. uri je šel neki poštni uslužbenec iz službe po ulici Acquedotto, kjer je pri gledališču Rossetti zavil v ulico Chiozza, da zaokrene preko stopnic v ulico Farnetto ter potem proti sv. Alojziju, kjer stanuje. A komaj se je odaljil par korakov od stopnic, udril ga je nekdo od zadelj po glavi s tako silo, da se mu je zatemnelo v glavi in je začel omahovati. Napadalec je ubežal. In še včeraj, ko je napadeni došel v naše uredništvo, je tožil o bolečinah v glavi. Dogodek je šel prijaviti na komisariat v ulici Chiozza, kjer so ga vzeli na zaplanik. Ali kaj pomaga, ko ni misliti, da bi lopova zalotili. Ker napadalec ni kazal nobenega namena, da bi napadencu kaj vzel, moramo misliti, da je bil to le čin hudobije.

Taka je javna varnost po nekaterih tržaških ulicah celo v zgodnjih večernih urah. Ali res ne bodo mogli mirni meščani več na ulico brez nevarnosti za lastno zdravje ali celo življenje.

Poskušaj ulom. V predminoli noči med 3. in 4. uro zjutraj so neznani lopovi skušali s silo ulomiti v prodajalnico jestvin Antona Dudina v ulici Donata št. 18. Zalotil jih je neki redar, nakar so urno pobegnili.

Radi nesrečne ljubezni — v morje! — Včeraj po polnoči se je 22-letna Marija Perkaj in Kranjske, stanujoča v ulici del-Olmo, blizu zelenega mosta vrgla v kanal. Rešili so jo nekateri mornarji in en finančni stražnik, ki so se morali trdo boriti z dekletom, ki je zopet hotelo skočiti v vodo. Odvedli so jo na zdravniško postajo, potem so jo pa oddali v opazovalnico mestne bolnišnice. Vzrok samomoru, kakor navadno pri takih mladih ljudeh — nesrečna ljubezen.

Nezgoda. Včeraj ob 11. uri zjutraj je v ul. Giulia št. 820 stanujoča gospa Rozina Rocchello, ko je stopala z električnega tramvaja, tako nesrečno spodpela, da je dobila težke bunte na glavo in so se jej pretresli možgani. Zdravniška postaja jo je lečila in spravila na dom.

Mularija v židovskem pokopališču. Od nekoliko dni sem je tolpa paglavcev, ki se je zbirala na židovskem pokopališču, vzbujala s svojim nepristojnim vedenjem nevoljo pasantov. Včeraj je policija aretirala oskrbnitelja onega kraja miru in jih izročila njihovim domačim v posebno kazn.

Loterijske številke, izrečane dne 6. oktobra:

Inomost 45 70 20 64 54
Koledar in vreme. — Danes: Brigita vdova. — Jutri: Dionizij škof.
Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 25° C. — Vreme včeraj: oblačno, deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Zmorni vetrovi. Zmerna vročina. Padavine.

Naše gledališče.

V nedeljo, 10. t. m. bomo videli prekrasno in velezanimivo angleško burko „Nioba“ z godbo.

Ta burka je tako zanimiva in kratkočasna, da bo gotovo morala stalno ostati na našem odru.

Nastopijo skoro vsi naši najboljši igralci, a poleg teh še iz posebne prijaznosti gospe Ponikvarjeva in Grmekova.

V nedeljo bo v našem gledališču res prijetno: godba bo svirala, smejeali se bomo prav od srca in — pa čemu bi vam vse izdajali! Pridite in boste videli in čuli!

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. — Danes odmor. Jutri opera „Wally“.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Kolo“ vabi p. n. pevce in pevke na prvo pevsko vajo po počitnicah, ki bo prihodnjo nedeljo 10. t. m. ob 2. uri pop. v ulici S. Francesca št. 2. I. nestr. — Vsprejemajo se tudi nove moči.

Glasbeno društvo „Trst“ priredi v nedeljo dne 24. oktobra svoj koncert v dvorani „Nar. doma“ v Buzetu. Gosp. pevci in pevke kakor tudi tamburaši so vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo vaje. Pevske vaje so: vsako sredo in soboto, tamburaške vaje so: vsaki torek in petek. Vsprejemajo se dobre pevke kakor tudi tamburaške moči. Društveni sedež v ul. S. Sebastiano 6. I. „Jadran“. V soboto 6. t. m. vsi k pevski vaji!

Odsek za ljudska predavanja. Danes ob 6. in pol uri seja v navadnih prostorih. Zeli se polnoštevilno udeležbe. Tajnik.

Slavljanska Čitalnica priredi 23. t. m. svoj prvi družinski večer z zabavnim programom. S tem večerom hoče začeti društvo izpolnjevati svoj program, ki si ga je začrtalo v svojem oklicu. Ojzarjamo se dobre pevke in prijatelje „Čitalnice“, da se odzovejo mnogostevilno tej novi prireditvi.

Nar. delav. organizacija

Vabi vse odbornike in zaupnike vseh skupin na nocojšnji zelo važen sestanek ob 7. in pol uri v društvenih prostorih ulice Lavatorio št. 1. I.

„Narodna delavska organizacija“ in pev. društvo „Adrija“ v Barkovljah vabita na Veliko delavsko veselico s petjem, godbo, igro in šaljivim srečelovom, ki se bo vršila ob priliki II. rednega občnega zbora, v nedeljo dne 10. oktobra v prostorih „Narod. doma“ v Barkovljah. Začetek ob 5. uri pop. Med posameznimi točkami svira „Rojanski orkester“ pod vodstvom g. Majcena. Petje vodi gosp. Jast Kralj. Iz posebne prijaznosti sodelujeta gca. Angela Jan in g. F. Mikulčič člen „Dramatičnega društva“ v Trstu. Vstopnina k veselici 40 st. za osebo. Tovarishi! Vaš obisk naj bo naravnost ogrožen! Nedeljska slavnost naj bo manifestacija delavskih Barkovelj.

Za veliko nedeljsko veselico N. D. O. in „Adrija“ iz Barkovljah so vsi tovariši naproseni naj se s kakšnim darilom spomnijo srečelov, ki bo tudi na daernem redu. — Darila vprejema vrad N. D. O. do nedelje dopoldne.

Narodna delavska organizacija vabi vse tovarise na

II. redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, 10. oktobra ob 9. in pol uri predp. v gledališčni dvorani „Nar. doma“. Dnevni red: 1. Otvoritev. 2. Poročilo glavnega tajnika. 3. Poročilo glavnega blagajnika. 4. Poročilo nadzorništva. 5. Poročilo pregledovalcev računov. 6. Spremembe pravil. 7. Predlog odbora glede spopolnitve organizacije. 8. Volitev predsednika odbora, namestnikov, nadzorništva, pregledovalcev računov in razsodišča. 9. Službenosti.

Odbor N. D. O.
Pristop k občnemu zboru imajo le člani ki se zamorejo na stopnicah izkazati, da niso preveč zaostali s plačevanjem udnine.

N. D. O. vabi vse tovarise na javen shod, ki se vrši jutri v soboto, dne 9. oktobra t. l. ob 7. in pol uri zvečer v novih prostorih konsumnega društva „Jadran“ pri sv. Jakobu. — Ker je ta shod velike važnosti, pričakovati je velike udeležbe se strani sv. Jakobčanov.

Za nedeljsko predstavo šaloigre „Nioba“, ki jo vprizori „slovensko gledališče“ opozarjamo vse tovarise na znižane cene, ki jih uživajo slovenski delavci. Listki se dobivajo v društvenem uradu pričeni z današnjim dnevom in na dan predstave pri blagajni.

Vesti iz Goriške.

To so — značaji! V Vrtojbi sta dva doseđanja strastna naprednjaka na sedanjih volitvah strastno agitirala za kandidata Gregorčičeve stranke. To naj bi še bilo, ker bi mogli misliti, da se je hkratu izvršila velika evolucija v njiju — prepričanju. Takov salto mortale v dolednosti sicer ni bogve kako časten, ali — transeat! Naravnosti sramoten je cinizem, s katerim hočeta opravičevati to svojo spremembo fronte. Zatrjata namreč, da sta še vedno naprednjaka, a za nasprotno kandidata, le radi osebnosti. To so politični značaji!

x Veteranska slavnost se je vršila v nedeljo ob 5 in pol pop. Udeležilo se je okoli 900 oseb. Med temi je bila številno zastopana aristokracija in vojaški dostojanstveniki. Predsednik Jakobi je imel zanimivo predavanje patrijotičnega značaja in sklenilo se je postaviti v Padgori spomenik nekemu hrabremu stotniku pešpolka 52, ki se je odlikoval v vojnah francoske okupacije l. 1809. Žal, da je imela vna slavnost skoro izključno nemški značaj.

x Radi kraha banke popolare zaprtega Pianja so izpustili na svobodo proti kavriji 50.000 K. Goriški Židje ponujajo za svobodo „Luzzattina“ pol milijona krona, brez vsepa.

x Podpore obrtno-nadaljevalnim šolam. Kakor smo doznali, je nakazalo namestništvo sledečim obrtno-nadaljevalnim šolam denarne prispevke iz državnih sredstev, in sicer: obrt, nad. šoli v Ajelu K 1220.—, Červinjancu 1424 K, leski v Gorici 3.897 K, slovenski v Gorici 3261 K, v Ločniku 823 K, v Mirnu 660 K, v Solkanu 660 K, v Renčah 1046 K, v Tržiču 1278 K, v Nabrežini 572 K.

x Vozni most čez Sočo pri Zdravščini. Že leta 1902 je Goriški deželni zbor dovolil za ta most znatno podporo 25.000 K, ki pa je ponovno zapadla, ker se delo ni pričelo izvrševati. Sedaj pa je naznanilo namestništvo, da je ministerstvo za javna dela obvestilo deželno politično oblast, da se zgradba mosta čez Sočo med Gradiščem in Zdravščino vprejme v cestni program, ki se ima izvršiti v svrhu gospodarske porzidbe naše dežele. S tem je zagotovljeno, da bo vlada vpešno podpirala zgradbo tega mosta.

x Wieser odpušča slovenske delavce! Na državnem kolodvoru v Gorici so te dni odpustili zopet 3 Slovence in vzeli 4 Nemce. Komaj so prišli od vojakov, pa so dobili takoj službo; Slovenci, ki so bili po več mesecev v službi, so jim morali napraviti prostor! Nam se dozdeva naravnost neverjetno, kako more imeti ta Wieser tako oblast, da si je čisto navaden obratni uradnik v 8. razredu?

x Za krčmarje. — Nasproti naredbi našega magistrata, da se sme točiti novo vino šele s 1. novembrom, razglašja namestništvo, da ne stavi nobenih mej glede točenja vina!

Novo društvo Cas. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Podružnica Narodne delavske organizacije v Trstu“ s sedežem v Gorici.

Vesti iz Istre.

Iz Dekani. — Podpisani odbor si šteje v dolžnost, da se na tem mestu najkrajše zahvali gospodoma državnima poslancema Mandiču in Spiniču, deželnim poslancem Miklavcu, Pangercu, Sancinu in Valentiju, da so se bili odzvali našemu skromnemu vabilu in se udeležili slavnosti 40-letnice obstanka našega društva.

Zahvaljujemo se udeležbo in sodelovanje vsa slavna bratska društva iz Trsta, njega okolice in Istre in še posebno slavno šolsko godbo iz Buzeta.

Zahvaljujemo tudi vse one rodoljube, ki so se udeležili naše slavnosti in s tem pripo-

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je danes ob 4. uri zjutraj preminula naša ljubljena sedemletna hčerka

Marija.

Pogreb bo jutri v petek, 8. oktobra ob 4. in pol uri pop. iz hiše žalosti ul. San Zenone št. 17.

Žalujejo rodbina Benulič.
Novo Pogrebno Podjetje.

VELIKI DOHODI ZA JESEN. IN ZIMSNO SEZONO GIUSEPPE SPECHAR

TRST, ulica S. Caterina šte. 9 — Piazza Nuova
je bogato založena z veliko izbero — zadnjih novosti za pomladansko sezono po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA.
Izbera spajc, ovratnikov, ovratnic, zavestnic itd. — Na željo se pošiljajo uzorci.

Mnenje gospoda dvornega svetnika Dra. H. Obersteiner-ja

profesorja dušeslovja in bogoslovja na dunajskem vseučilišču.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

V odgovoru na Vaše pismo naznanjam, da predpisujem že več let Vaše **Železnato Kina-Vino Serravallo (Vino di China Ferruginoso Serravallo)** ter da sem dosegel z istim vedno izvrstne uspehe. Bolnikom jako ugaja in sicer vsled svojega izvrstnega ukusa.

DUNAJ, 11. novembra 1903.

Prof. Obersteiner.

Odpri se je v ulici Vinc. Bellini 13 (zraven novega sv. Antona) : zaloga manuf. blaga : DE ANGELI & REBER (PREJ AGENTI PRI TURDKI SERAFINI)

Preskrbljena je z bogato izbero perila, pletenin, blaga za ženske obleke, čipk, raznih potrebščin, kakor tudi drobnih predmetov po jako zmernih cenah. Postrežba točna.

ANTON SKERL

mehanič, zaprta izvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg šte. 11

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih svetilk, luči in prodaja gramofonov, konofonov, in fonografov. Zaloga priprav za soditi prve Lastna delavnica za popravilne šiv. stroje, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.

TELEFON šte. 1734.

G. Levi Minzi & Co.

Nova in bogata zaloga vsakovrstnega

POHIŠTVA

Spalne in jedilne sobe na izbero.

Najnovejši uzorci.

Trst, Via dei Rettori št. 1

Telefon št. 71 Romano IV

Umetni zobje ...

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zsche

TRST

ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

LASTNA HIŠA :: Telefon št. 262

LASTNA HIŠA :: Telefon št. 262

Največje narodno spedijsko podjetje na Kranjskem

JOSIP SKERLJ

Ljubljana, Dumaška cesta 29 (ex Bavar. dvor)

se priporoča za vsa v spedijsko stroko spadajoča naročila, katera izvrši točno in solidno

: po najnižjih cenah.

Velika zaloga praznih buteljk

TRST, Via delle Ombrelle 5. - Telefon št. 71, Romano II.

GUIDO e UGO COEN

100.000 buteljk od šampanjca za refošk. Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. — Velika zaloga buteljk od pol litra in 1 in pol litra. Damjano iz stekla oploteno. Prevzamejo se določilne in deželo. Kupuje razbito steklo vsake vrste.

Cement - Portland

„SALONA“

Družbe „SPALATO“

Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 vagon.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

:: Pisarna :: Zaloga Cementa
ul. Carradori 16 Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 2030

mogli, da je ista res častno izpala. Hvala smo dolžni tudi katastrofalni občini Dekani in nje poglavarjem, ki so šli na roko pri postavljanju slavaloka in strešanja s topiči, dalje g. županu, ki je prepustil brezplačno prostor in je dal istega na svoje stroške ogradi.

Zahvaljujemo dalje gg. istrske deželne poslance za dar 36 kron, posebej še posl. g. Spinčiču za krasni govor in dar 10 kron, kakor tudi vse druge gospode, ki so preplačali vstopnino.

Naj nam slavno občinstvo in bratska družba, ki so se udeležila slavnosti, oproste, ako ni bilo vse v redu; pomisliti treba, da je bil odbor sestavljen iz samih kmetijskih fantov.

Hvala vsem stotera! — Z Bogom za narod!

Dekani, dne 25. septembra 1909.

Odbor „Čitalnice“.

Op. ur. Ta zahvala je po neljubi pomoti izostala. — Objavljamo jo sedaj na izrecno željo „Čitalnice“, da si malo kasno.

Sadna razstava v Herpoljah, Iz Podgrada v Istri:

Kakor že naznanjeno, bo v nedeljo in ponedeljek, t. j. 10 in 11 t. m. odprta prva sadna razstava slovenskih istrskih pokrajin. Za ugodnejši obisk za tujce se je razstava priredila v Herpoljah, kjer so od vseh strani jako ugodne železniške zveze. Sadja prinesejo — toliko na razstavo, kakor tudi na prodaj — obilo in si kupci lahko na licu mesta takoj nakupijo potrebne množino, event. se dogovore s prodajalci glede kupa.

Ta sadna razstava obeta boljših časov za našega kmetovalca, ker jej je namen, da se kupci in pridelovalci boljše spoznajo medsebojno. S tem se mnogo povzdigne tudi umno sadjarstvo.

Upati je torej, da bo razstava vsestransko mnogoštevilno obiskana, ter se tem potem ponovno prosijo in pozivajo rodoljubje vsa okraja za pomoč, da bomo lahko tudi v rešnici zadovoljni z vspehom.

Vesti iz Koroške.

Nesreča v klavnici. Na čuden način se je ponesrečil neki mesar v celovski klavnici. Eno leto je že namreč v klavnici običaj, da se govedu, ki ga hočejo usmrtiti, pritrdi na čelo patrono, po kateri udari mesar, da eksplodira in požene projektirano živino v močgane. Takrat je pa mesar zgrešil zapalno igro in patrona je zletela na tla, kjer je eksplodirala, zopet odskočila in ranila na plečetu drugega mesarja.

Meščanska šola v Borovljah. Dež. šolski svet v Celovcu je sklenil, da se osnuje meščanska šola za dečke in dekleta mesto nameravane obratne šole.

Poštna tatvina. Iz poštne voze, ki prevažala pošto iz Velikovec v Vovbre, je izginila v nedeljo vreča, namenjena v Djeke. Vreči je bila večja svota denarja in važni dokumenti. Slučajno je bil takrat sam poštar na vozu.

Zahvala.

Po vrnitvi v svojo domovino izpolnjujemo prijetno dolžnost in se zahvaljujemo vsem, ki so pri izletu „Svaza československega studentstva“ na slovenski zemlji izkazali nam katerekoli svoje simpatije.

Predvsem se zahvaljujemo slavnemu občinskemu svetu stolnega mesta Ljubljano z blagorodnim g. županom Ivanom Hribarjem na čelu, gg. posl. dr. Rybářu, dr. Slaviku, dr. Poščiču, Sancinu, Rajčiču, Valentiču, Ferlugu, dalje zastopstvu in prebivalstvu na Opčinah, akad. fer. društvu „Prosveti“, eksekutivi narodno-radikalnega dijaštva, akad. fer. društvu „Balkan“ v Trstu, akad. društvu „Sloveniji“, tovarišem V. M. Zalarju, M. Korunu, I. M. Čoku, A. Plešku, I. Lahu, V. Krajčiču, Fr. Trampužu ter zlasti g. A. Ribnikarju za ljubezniv vsprejem in prijaznost, s katero so nas vsprejeli „Prometni zvezi“ in „Družbi sv. Cirila in Metoda“ za številne publikacije, g. Vodopivcu v Postojni za vodstvo v Postojni, češki koloniji ljubljanski za prijateljski vsprejem; dal je neprednemu slovenskemu prebivalstvu v Ljubljani in Trstu za ovacije, ki so jih nam uprizorili, zahvaljujemo se osobito slovenskim damam in slednjič napredni slovenski žurnalisti, izlasti „Slovenskemu Narodu“ in „Edinosti“ za izreke priznanja našemu obisku.

Zagotavljamo vse, da nam vtisi, ki smo jih dobili med Slovenci, ostanejo neizbrisani. Zavest bratstva obeh narodov, prepričanje o potrebi ožjega zblizanja in vera v boljšo našo bodočnost so najlepši spomini, ki si jih odnašamo in ki bodo imeli praktične posledice.

V Pragi, dne 28. kimovca 1909.

Odbor „Svaza československega studentstva“

J. Hanzik l. r.

t. č. podpredsednik

Slov. ods. „Svaza československega studentstva“.

J. Kudela l. r.

t. č. načelnik.

Mali oglasi.

Absolvent trgovske Mahrove šole v Ljubljani ki je več slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika in je dovršil enoletno prostovoljstvo, išče službe v večji trgovski hiši. Ponudbe: C. Domicelj, Zagorje, št. Peter, Notranjako. 1784

Intelligenten petdesetletni udovec brez otrok izvešan v trgovski in obrtniški stroki, zdrav, z inicijativno, več kot 25 let naseljen v Trstu, popolnoma vešč slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, neomadeževane preteklosti, je po celi Evropi ponovno potoval, išče službo kot zasebni ali občinski tajnik, korespondent, kontorist, potnik itd. Bi opravljal posle korespondenta v me. tu tudi na ure in šel bi le v stalno službo tudi na deželo. — Ponudbe na Inzeratni oddelk Edinosti pod „Miransky“.

Iščem učitelja ali abiturienta, ki bi me poučeval v hrvaščini. Ponudbe pod „Hrvatska“ na Inzer. oddelk Edinosti. 1890

Prodajo se okna, vrata, stopnice, doge, parkete, opeka, cement itd. Ulica Tesa 31.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove
(vogal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožubi in rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristni angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovarov. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovjši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Točna in solidna postrežba.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in speditij. podjetje

Rudolf Exner, Trst

VIA DELLA STAZIONE Štev. 17

Filijalke: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge. Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČIŠČENJE „VACUM CLEANER“.

Točna in solidna postrežba.

Žrebanje nepreklicno dne 6. novembra 1909 ob 8. uri zvečer

Dunajske c. kr. loterije policijskih uradnikov

I. glavni dobitok K 30.000 vrednosti.

Schottenring št. 11 Srečka stane 1 K. Srečke se dobivajo v vseh menjalnicah, loterijskih nabiralnicah in tobakarnah.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. STIBIEL in drug se je preselilo na

Corso 49 (Piazza Goldoni)

z bogato opremo zavsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

Piazza della Caserma št. 2, I. n.

v lastni hiši (Vhod po glavnih stopnicah) Telefon 952

Ima na razpolago jekleno varnostno celico

in je varna proti vlamu in proti požaru, v kateri so shramblce, ki se oddajajo strankam v najem ki sicer

za celo leto kron 30 za četrt leta kron 12
za pol leta „ 20 za en mesec „ 6

Shramblce so 24 centimetrov visoke, 21 centimetrov široke, 48 centimetrov globoke — Shramblce ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katero se priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način navajajo štediti svojo deco

Nadaljna pojasnila daje zavod ob navadnih urah.

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Giosuè Curdacci 20, kjer najdete solid. blago

po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in prejemnih sob, posebne olajšave. novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Novoporočencem

Radi selitve vršila se bo dne 11. in 12. tekočega meseca na Opčinah v dvorani št. 174 prostovoljna prodaja vse kavar-narske oprave in sicer, biljard, mize z mramornato ploščo in železne stolice, stelaža z ogledali, vsakovrstnih kozarčkov itd. itd. 1773

Prodajalnica jestvin s 1000 naslovi za se prodaja takoj valed odpotovanja po nizki ceni. — Ponudbe na Fran Macorig Barriera 38. (1756)

Velika zaloga koles
RUDOLF RÖTL

TRST, ul. Acquedotto 21. Telefon 1238.

Zaloga koles Peugeot, Waff-fenrad, Standard od 150 kron naprej. Pnevmatiki in potrebščine.

Mehanična delavnica. Hitra postrežba. Cena zmerne.

Bogomil Pino

bivši urar v Sežani

ima svojo

novo prodajalnico

ul. Vinc. Bellini 13

nasproti cerkve svet. Antona novega

Vsakovrstne verižke po pravih tov. cenah

Giuseppe Grisi

Uvoz in izvoz jaje in perutnine

— Izključna prodaja perutnine —

Trst - ulica Campanile št. 15

vis-à-vis Alberti

O priliki Binkoštnih praznikov veliki dohodi kokaši. Specialiteta: letošnji piščanci za pečenje in praženje. Poulards, gosli (stare tri leta), kakor tudi PURANI.

Posestniki pisalnih strojev

Kdor se hoče izogniti nadležnim in dragim popravam ter želi ohraniti pisalni stroj v popolnem redu in brezhibnem stanju naj ne zamudi naročiti se za mesečno čistenje in vzdrževanje pisalnih strojev, s čimer se zjamči stroj za neomejen čas in trajno delovanje. CENA K 1.— na mesec za stroj.

Alfred Kubiček, Trst

Corso štev. 23, prvo nadstropje.

(Popravljalnica pisalnih strojev s zalogo pečatov barv, trakov itd. itd.)

Izvoz jaje, čajne-ga, kakor tudi navadnega masla. :

Postrežba na dom.

Luigi Musico

TRST, VIA SAN MAURIZIO 9

Postrežba na dom.

Štajerskih in fur-lanskih kokaši in razne divjačine. :

Martin Sreboth

trgovec v Poreču (Istra)

se priporoča gg. krčmarjem, gostilničarjem in zasebnikom kot mešetar v nakupovanju in pred-grozdja in vina :

Tudi prodaja na debelo fižol, krompir in oljino olje, ter trguje s šivalnimi in po-ljedelskimi stroji.

Zaloga izgotovljenih oblek in manufakturne blega

AL MONDO

Prosčljena iz Barriere št. 33

v ul. dell' Istria štev. 8 (Sv. Jakob)

Velika izbora moških, deških in otroških o-blek. Zaloga blaga za obleke po meri. Srajce spodnje hlače, nogavice, pletenine, ovratniki zapustniki, ovrtnice itd. itd. v bogati izbiri.

Zaloga najboljših modrih, rume-nih in belih jop za mehanike itd.

Specialiteta: hlače za delavce.

Vse po najzmernejših cenah.